

Fagersta kommun
Socialnämnden

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande
SOU 2021:93
Delbetänkande av samsjuklighetsutredningen
**Från delar till helhet – En reform för samordnade,
behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer
med samsjuklighet**

Bakgrund

Fagersta kommun har erbjudits att lämna synpunkter angående delbetänkandet av samsjuklighetsutredningen ”Från delar till helhet – En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet”.

Sammanfattning

Kommunen ställer sig positiv till att ansvarsfördelning mellan huvudmännen, region och kommunens socialtjänst, förtydligas. Det är dock viktigt att de insatser, som regionen ansvarar för, kommer alla i målgruppen till del och inte enbart de som bor i eller nära centralorten. Vissa insatser kan även behöva vara mobila för att tillgängligheten ska vara jämlik, till exempel möjligheten till sprututbyte.

Förslaget om att begreppen skadligt bruk och beroende ska användas istället för missbruk, samt att detta ändras i förekommen lagtext på hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens område, är något som kommunen ställer sig positiv till.

All behandling av skadligt bruk och beroende ska vara ett ansvar för regionernas hälso- och sjukvård.

Kommunen ställer sig bakom förslaget att ansvaret för behandling av skadligt bruk och beroende ska ligga hos regionen. Förslaget bör ge målgruppen en mer jämlik tillgång till ett utbud av olika evidensbaserade behandlingsalternativ, än vad som är fallet med dagens lagstiftning. Att ansvaret ligger hos en huvudman gör att personer som har problem med skadligt bruk och beroende inte hamnar mellan stolarna, vilket är till fördel för målgruppen.

Behandling för skadligt bruk och beroende ska ges samordnat med behandling för andra psykiatriska tillstånd.

Detta är ett förslag som ligger i tiden, med dagens kunskap om samsjuklighet. För att kunna ge adekvat behandling är det rimligt att denna ges samordnat, då samsjukligheten med andra psykiatriska tillstånd är stor hos personer med skadligt bruk och beroende.

Sprututbyte ska utvecklas till lågröskelmottagningar som främjar fysisk och psykisk hälsa och alla regioner ska erbjuda sådan verksamhet.

Kommunen ställer sig bakom förslaget, men vill poängtera att det är viktigt att denna insats har en hög tillgänglighet i regionerna och inte enbart är centralt placerad.

Uppsökande och andra förebyggande insatser, social trygghet med fokus på funktionsförmåga, resurser och möjligheter till ett självständigt liv, anhörigstöd, samt insatser till barn och unga ska vara ett fortsatt och förtydligt uppdrag för socialtjänsten.

Kommunen delar utredningens åsikt att dessa områden även fortsättningsvis bör vara ett uppdrag för socialtjänsten.

Perspektivförskjutningen där socialtjänstens ansvar för personer med skadligt bruk och beroende inriktas på socialtjänstens kärnuppdrag och särskilda kompetensområde är något kommunen ställer sig bakom.

Regionerna ska ta ansvar för hälso- och sjukvårdsinsatser på hem för vård eller boende (HVB).

Här behövs tydliga skrivningar gällande regionernas ansvar, för att inte de brister som finns i dagsläget, och som omnämns i delbetänkandet, ska kvarstå efter reformen. Detta för att säkerställa att personer som vistas på HVB-hem får tillgång till adekvat evidensbaserad behandling.

En samordnad vård- och stödverksamhet för de med stora samordningsbehov ska finnas överallt och bedrivs gemensamt av hälso- och sjukvård och socialtjänst.

Det behövs här en tydlighet kring hur denna samordning ska ske och var insatsen ska erbjudas geografiskt. Närhetsprincipen och att verksamheten har hög tillgänglighet är viktig för denna patientgrupp. Det behöver också vara tydligt hur ansvarsfördelningen mellan regionen och kommunens socialtjänst ska utformas.

Tillgången till personliga ombud ska öka för personer med samsjuklighet.

Kommunen ställer sig positiv till förslaget att tillgången till personligt ombud för personer med psykisk funktionsnedsättning på grund av skadligt bruk eller beroende ökar samt att även de medel som avsätts för detta ökar.

Ett program för förstärkt brukarinflytande och minskad stigmatisering ska bedrivas tillsammans med patient-, brukar- och anhörigorganisationer.

Förslaget att Folkhälsomyndigheten tillsammans med Socialstyrelsen ska bedriva ett program för att öka brukarinflytandet och minska stigmatiseringen samt att programmet genomförs i nära samverkan med patient- brukar och anhörigorganisationer, bör gagna personer med samsjuklighet i hela landet. Då arbetet bedrivs centralt, kommer resultatet alla till del, vilket är positivt.

Sammanhållen uppföljning av området skadligt bruk och beroende ska ske utifrån målbilder som tagits fram tillsammans med personer med samsjuklighet och anhöriga.

Kommunen ställer sig bakom förslaget, då det finns en relevans i att ta vara på erfarenheter från personers egna upplevelser.

En behovsanpassad tvångsvårdslagstiftning där hälso- och sjukvården ansvarar för tvångsvård för skadligt bruk och beroende ska utformas.

Kommunen ställer sig positiv till förslaget.

Sn § 46

Dnr 2021/0161

Remissvar gällande SOU 2021:93 Delbetänkande av samsjuklighetsutredningen Från delar till helhet – En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet

Utredare Anna Eriksson redogör för ärendet.

Fagersta kommun är en av remissinstanserna för remiss *Delbetänkande av samsjuklighetsutredningen Från delar till helhet – En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet*. Socialnämnden har fått uppdraget att för kommunens räkning yttra sig i ärendet.

Se bifogat remissvar och remissyttrande.

Arbetsutskottet föreslår den 14 mars 2022, paragraf 35, att:

1. Socialnämnden antar bifogat remissvar, gällande *Delbetänkande av samsjuklighetsutredningen Från delar till helhet – En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet*, som sitt eget.
2. Socialnämnden överlämnar remissyttrandet till Regeringskansliet.

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden antar bifogat remissvar, gällande *Delbetänkande av samsjuklighetsutredningen Från delar till helhet – En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet*, som sitt eget.
2. Socialnämnden överlämnar remissyttrandet till Regeringskansliet.

Skickas till:

Regeringskansliet, Socialdepartementet

Kommunstyrelsens arbetsutskott; för kännedom

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
		Comfact Signature Referensnummer: 34833SE	